

Koroško Koroščem

Št. 24.

Celovec, dne 19. aprila 1920.

Št. 24.

Begunci — domov.

Iz Pariza so prišla poročila, da potrdijo (ratificirajo) Francozi mirovno pogodbo v kratkem in da torej kmalu prihaja komisija za ljudsko glasovanje v Celovec. Kar hitro so spoznali Jugoslovani, da zdaj ni nič več s silnim dejanjem in

menili glasovalno komisijo prehiteti. Po mirovni pogodbo je ljudsko glasovanje na Koroškem čisto prosto in tajno. Torej se mora tudi beguncem dati pravica, da se vrnejo prosto domov na svoja posestva. In pravica bo dana vsem pravim Koroščem, prosto govoriti, ne bodo več primorani, tiščati v srce nazaj vsako besedico goreče in trdne ljubezni do lepe naše domovine. Jugoslovanom pa ne bo več mogoče, naše rojake zaperati, ko se najde pri njih koroški letak; v glasovalni coni ne bo več dana oblast silni pesti

Jugoslovanov, komisija antante bo pazila na prosto in nepristransko glasovanje. Korošci, ne pravi nam to že dovolj, da varujejo prejšni sovražniki, Lahi, Francozi, Angleži itd. Koroško proti požrešljivemu Kranjcu in krvavemu Srbu? Celo sovražniki nam dajo pravico, da sami določimo našo bodočnost proti vse spletki sirovega Kranjca!

Za zdaj morajo jugoslovanske oblasti z begunci drugače ravnati kakor doslej. Ze minulo jesen sicer je vabil general-komedijant Majster begunce, da se vrnijo domov. Če je pa res kdo verjel vabljivim besedam, so mu naduhtali vsa le mogoča huda dejanja in ga — zaprli. Vsakega, o katerem Jugoslovani ničesar drugega niso mogli reči, kakor da je branil svobodo svoje ljubljene domovine, so pregnali zaradi nedovoljene vnitve čez demarkacijsko črto. Največji del beguncev je pa zaradi obdelovanja polj, ki se ne da več odlašati, sklenil, brez ozira, ali jim dajo Jugoslovani dovoljenja ali ne, vrniti se domov na svoje hiše, sklicevajoč se na pravico kot prosti Korošci, na pravico do svoje hiše, do svojega posestva, do svoje očetove zemlje, o kateri imajo le sami pravico določiti, nikdar jo izročujoč tujcem!

Dne 3. aprila so je vrnilo po Ljubljanski cesti (Laibacherstraße) zopet okoli 40 beguncev, k večjem delu od heimverkompanije Borovlje v domovino. Vsi so bli okraseni z jelo, zbrali se v gostilni „Grimschitz“ na ljubljanski cesti in vsi skupaj marširali proti demarkacijski liniji, spredaj pa dva z harmoniko. Pred Müllneričovo gostilno so se poslovili od drugih beguncev, ki so ostali še v coni B, in peli lepe koroške

pesmi. Potem pa „Srečno — Pfüt Gott!“ in s petjem in godbo do demarkacijske linije! Po dveh in dveh so pustili begunce na ono stran. Medtem je godil eden na eni in drugi na drugi strani linije z harmoniko. Ko so bli vsi čez črto, so peli begunvi zraven čuvajske hišice zopet tri koroške pesmi in s petjem in godbo je šlo domov.

Jugoslovanska straža je otihihla, celó ta je spoštovala domovini zvesto mišljenje teh Korošcev.

V celi Rožni dolini pa je vrnitev velikega dela beguncev mišljenje za prosto, nerazdeljivo Koroško še povečalo. V Borovljah, Kotmari vesi in drugih krajih pojejo prosto koroške pesmi. Meseca marca sicer še ni bilo komisije za glasovanje, kakor se je nam takrat bilo poročalo. Dozdaj je žal Bog še

ni bilo. Čutimo pa, da vstaja Koroška, vzdigni se Korošec in se otrese jugoslovanskih verig. A podrepnikom „Narodnega sveta“ se podira beseda, občutijo, da ne bodo več dolgo mogoci. Veliko jih je, ki so držali prej še z Jugoslovani, zdaj pa se bližajo zopet domovini zvestim Koroščem!

Soboto pred Veliko nočjo je enako čez Reineggerjev most pri Mostiču (Brückl) marširalo okoli 80 beguncev iz velikovskega okraja, na čelu zvest voditelj vrlih Vovbrčanov, Glantschnig. Tudi ti begunci so peli svoje koroške pesmi in se na liniji od drugih poslovili z besedami: „Na svidenje kmalu doma!“

Dolgo, tesno čakanje beguncev se je končalo, vsaj velikem delu. Vzbuja se spet koroško ljudstvo, pride čas, ko tudi v dozdej zasedeni coni A nič ne bo več veljalo prijateljstvo s Čuši, ampak koroška zvestoba. Begunci so v težkih dneh največ žrtvovali, njim se bo tudi najprve prosta Koroška zahvalila za svobodo, ki bo nam vsem vzhajala v kratkem času že. Vse, ki so se zdaj vrnili domov, pozdravimo srčno. Oni begunci, kateri so zdaj še v coni B, bodo tudi v kratkem prišli.

Dan ljudskega glasovanja pa bo kot godovnica združila in na novo zedinila nas vse Korošce, svet dan na vselej vsem zarodom!

Enotna, nerazdeljena ostane naša Koroška!

Rojaki, pozor!

Na vprašanje nekega posestnika, zakaj v zasedeni coni ni rekvizicij, je odgovoril finanear:

Prvič: nimamo nobene pravice do tega,
drugič: se to zavolj ljudskega glasovanja ne sme storiti, ker drugače nebnih glasov ne dobimo,
tretjič: ko enkrat to ozemlje jugoslovansko, bomo že videli, kaj je Jug 'avija!

Korošci! Tako hočejo Jugoslovani z nami ravnati: prve nam dajajo strd in s butrom namazane žemljice, potem pa pride bič, pride peiča! Rojaki, kaj so vam torej jugoslovanski agenti? Ne bojite se njih groženj, bodite stano-vitni do glasovanje, kakor je naš vseh dolžnost!

En zvest slovenski kmet,
ki je cel mesec koprnel v ječi, z praznim želodcem, na golih tleh.

Slovenski ali nemški?

Zavratno stavi „Draupost“ v štev. iz 27. marca to vprašanje. Čeden, častivreden dr. Kerschbaumer, ki je bil pred kratkem še radikalen „Heilschreier“, si nesramno dovoli predrznost, Glantschnig-a v Vovbrah imenovati renegata in požeruha Slovencev. Glantschnig nikoli ni trdil — to se pribije —, da bi bil Nemeč, nasprotno vselej poudarjal svoj materen jezik. Ravno tako pa, kakor Lutschounig in večina koroških Slovencev, je bil enako zaveden Korošec. Vprašanje ni, ali bo Koroška nemška ali slovenska postala, ampak ali bodo postali koroški Slovenci Srbi ali ostali Korošci!

Uradno imenujejo v Belgradu ozemlje prejšnje avstro-orske monarhije, ki zdaj pripada Srbiji, anektirano, to je zasedeno srbsko ozemlje. Tudi Kranjska je zmagana dežela. Vprašanje je torej, ali postane cona A tudi zmagana, srbska dežela ali ostane kakor doslej pri nerazdeljeni Koroški, ki se je kakor druge avstrijske dežele oprostila jarma cesarjev.

Če se tudi slovenski Korošci branijo srbskega kraljevega jarma, so boljši Slovenci kot oni na Kranjskem, ki so poklicali Srbe v svojo deželo, da jim gospodari. „Slovenec“, ljubljanski list, je imenoval leta 1914 Srbe največje sovražnike Slovencev in z vpitjem izpodbujal slovenske fante k boju proti te Srbe. Srbski minister Pribičević je še pred kratkem slovenske poslance opominjal, da so še-le kratka leta, ko so vpili „Srbe na vrbe!“

Kranjc je izdal samega sebe in prodal svoje slovenstvo Srbu. Slovenski Korošec pa se ne mara srbske države, ostane zvest svoji očetovi zemlji in noče postati izdajalec, ne domovine, ne samega sebe. Torej bo slovensko ljudstvo jugoslovanskim hujskačem in plačanim agentom dalo prav odgovor na dan ljudskega glasovanja. Vprašanje „Drauposti“ je pa že zavolj tega zavratna in neresnična, ker bo ostala cona A vselej jezikovno mešana. Da na Koroškem nam Slovincem nikdo ne bo vzel maternega jezika, ni treba še-le trditi. Govori samo zase, da tega Nemci skoz 1000 let niso storili, sicer bi nas ne bilo več; vendar pa smo si ohranili naš jezik, ohranili ga pa še bolj kakor le kje prej, ko pridemo v svobodno avstrijsko republiko. To vedó tudi vsi slovenski Korošci. Zategadelj so se tudi kot prvi Slovenci na Zili vzdignili in pognali Jugoslovane z krvavimi bučami iz svoje doline. Morda je znano tudi vsem Jugoslovanom, ki nas tiščajo v blaženo sveto deželo, da se je borilo lansko leto v razmerju več prostovoljcev iz jezikovno mešanih delih dežele kakor iz čisto nemških okrajev zgornje Koroške.

Naj pravi kdo, kar hoče! Tega nikdar ne more spraviti iz dežele, da je Koroška gospodarska in kulturna enota, kakor jih je le malo po celem širokem svetu. Torej

enotna, nerazdeljena

ostane Koroška od Tur do Karavank! Sredi skoz našo domovino nikoli ne bo meje srbske države!

Boljševiki v Jugoslaviji.

Pod pretvezo, da je boj proti „nemški“ boljševizem, ki povzdiguje zlasti na Koroškem svojo glavo, so pričeli Jugoslovani svojo ravbarijo proti Koroški. Antanta bi morala meniti, da to ni samo jugoslovanski imperializem, ampak da je že pravno nujno potrebno, marširati proti Koroški, da se ne pahni v nevarnost „pravo“. „Lačenbergarji“, „boljševiki“ sta bila po jugoslovanskem časopisju prikupljiva imena, s katerima so jugoslovanski hujskači menili slepiti in omamiti domovini zvesto prebivalstvo Spodnje Koroške.

Boljševizem, ta politična norost, pa vendar nikjer v Avstriji ni postal resna nevarnost vkljub hudega časa, povzročenega največ zaradi pomanjkanja živil.

Nasprotno pa boljševizem bujno „zlato“ Jugoslavijo prerašča.

„Slovenski Narod“ (štev. 68.) piše na primer:

„Sumljivi elementi se klatijo po ljubljanski okolici ter skušajo ljudstvo zapeljati h kanjivim dejanjem. Preteklo nedeljo se je potikal po Zadobrovi elegantno oblečen mož ter delal med kmeti propagando za boljševizem. Naglašal je, da so Jugoslaviji dnevi že šteti in da bodo že v nekaj dneh vzeli vlado v roke delavci in kmetje ter osnovali vlado sovjetov, ki bo dala obesiti in ubiti vse nasprotnike. A ne samo v Zado-

brovi, tudi drugodi nastopajo v zadnjem času taki preroki.“

„Slovenec“ iz dne 23. marca t. l. poroča: „In danes imajo v Zagrebu, Osijeku, Virovitici, Vukovarju, Našicah, Dugaresi, Karlovcu najmočnejše zastopstvo v občinskih odborih. Z lakoto (opomba: zlata Jugoslavija, kje so „lačenbergarji“?) so s svojimi obljubami pritegnili nase del bivšega malomeščanstva.“ Vlada SHS je zavolj takega uspeha boljševistov do cela presenečena in išče marljivo pretvezo, da bi izjavila volitve kot neveljavne, sicer lep dokaz, kako krasno seje v Jugoslaviji solnce „svobode“: Ko volitve vladi niso prav — neveljavne so! Kaj takega še v prejšni Avstriji ni bilo. Celotni slovenski študenti, visokošolci so zastrupljeni in razkrojeni z boljševizmom. Župan Ljubljane, dr. Tavčar, se obrača z daljšim člankom v „Slovenskem Narodu“ proti ta boljševizem, ker je spoznal nevarnost in prosi študente, da se naj ne igrajo s tem ognjem. Kako nevaren je boljševizem v Jugoslaviji postal, dokaže poročilo jugoslovanskih listov, da je na čelu komunističnih voditeljih svak (švager) ministerpresidenta dr. Brejca, železniški uradnik Vencajz. „Večerni list“ (štev. 57.) piše, da so boljševiki pri neki seji pri Ljubljani socialdemokratskega voditelja Kristana hudo pretepli. Po poročilih jugoslov. listov imajo komunisti v Jesenicah že zveze z vojaščino v Ljubljani. V zadnjem času so kupili tiskarno g. Pavliča v Kočevjih, ko Učiteljske tiskarne v Ljubljani niso bili dobili. Korupcija, ki prerašča vedno bolj in bolj povsodej blaženo Jugoslavijo goni še več vode na komunistične mline. Ta korupcija se še pred ministrskih stolčkih ne ustavlja in vsak, ki le malo zastopi jugoslovanske jezike se zabava teden na teden na škandalih ministrov SHS. Tako je menda srbski minister Pribičević slovenske uradnike, ki so ga prosili povišanja plačil, odposlal z besedami, ki nam pravijo vse: „Zakaj povišanje plačil? Vsak uradnik si more kaj tako „postrani“ zaslužiti.“ Vprašamo: to li ni stara Rusija? O ministerpresidentu dr. Brejcu se govori v Ljubljani med Slovenci, da si je „postrani“ 2 milijona zaslužil. Dr. Žerjav se je že svoj čas pod staro Avstrijo v Gorici prav dobro razglasil in zdaj na novo s podpiranjem in pospeševanjem svakov in zlahte o priliki imenovanja sekvestrov zaplenjenih nemških posestev. Tudi Pasiča obdolžujejo jugoslov. listi, da se je ta čas, ko je bila srbska vlada v Korfu (pregnana), po krivici obogatel. Odkritosrčno zabavlja in zmerja jugoslov. ljudstvo čez sedanje razmere:

„Z konja smo prišli na osla!“

in kar je še bolj nevarno: v prvem letu, ko se mu daje volitva, voli — boljševike-komuniste! Zdaj je jasno, zakaj dozdaj ni bilo volitev, zakaj so gospodarili kakor pred sto leti v Avstriji Metternich.

Korošci! Jugoslavija nam jasno sama kaže, kam pride človek z narodno prenapetostjo. Slovenci smo, je res! In Slovenci hočemo tudi ostati, častiti in varovati naš materen jezik. Zavolj tega pa še ni treba prenapetosti. Vprašanje je le to: Moremo v Avstriji ostati Slovenci? Da! Druge strani pa: Moremo živeti v Jugoslaviji? Ne! Kdo od nas se upa v mravljnjak sestiti? Noben! S tem je pa tudi vsako vprašanje rešeno, kam se naj odločimo, kje nam bo dano, še človeško živeti, od naše narodnosti pa še pičice ne izgubiti.

„Fraza o narodnem edinstvu je mrtva!“ piše omenjeni „Slovenec“ sam.

Kardinal Dubois na Kranjskem.

Francoski kardinal Dubois je dospel pred kratkem v Ljubljano, kjer so ga knezoškof dr. Jeglič, predsednik doktor Brejc, župan dr. Tavčar, vojaški zastopniki ter odposlanstva orginazacij sprejeli. V francoskem jeziku je nagovoril kardinala profesor Ivan Gruden in trdil, da je Napoleon pred 100 leti Slovence smatral kot kompakten in nedeljiv narod in radi tega združil vse v kraljestvu Ilirija.

Profesor Gruden se moti! Napoleon je sicer ustvaril novo upravno ozemlje: „ilirske province“ (ne pa „kraljestvo Ilirija“), v katerih Slovencev na Spodnjo-Koroškem in -Stajerskem pa ni bilo. O imenu „Jugoslavija“ pa tudi ni bilo govora, kar bi gotovo bilo, ko bi hotel Napoleon združiti jugoslovanske narode in jih sploh smatral kot en narod. Vzelo pa se je takrat ime iz starih rimskih časov. Da je Napoleon k tem ilirskim

provincam vzeli tudi zgornje Koroško, je bil vzrok ta, ker mu je bilo zaradi vojaškega pomena zelo važno.

Napoleon torej niti Jugoslovane niti Slovence ni smatral kot kompakten, nedeljiv narod. Nasprotno je vzela Karavanke kot edino naravno mejo med Koroško in Ilirijo.

„Izdani izdajalci“.

Tako je imenoval h koncu lanskega leta švicarski list „Tagesanzeiger“ Slovence, katerim je povedal prav neprijetno resnico. Prejšnja avstrijska država je dovolila 14 jezikov, zdaj pa že v Srbiji zaničujejo slovenščino. Slovenci so izdali staro Avstrijo, združili se s Srbi in tvorili neko „Jugoslavijo“, ki nevarno poka na vseh koncih in krajih, in mislili, ko so se izjavili kot zaveznike antante, da bo zdaj vse po njih volji šlo, kajti oni ja niso premagani, z drugimi vred so zmagalci. Lansko leto so se jugoslovanski listi prav hudo jezili, da jih imenuje švicarski list: „izdane izdajalce“. Kolo časa pa drdra naprej in kaže se bolj in bolj, kako so se Slovenci sami ogoljufali, razmere nastanejo slabeje in slabeje. Vrh tega pa, da je povsod, kamor gledajo, samo razočaranje, razočara jih tudi mirovna pogodba. „Kam plovemo?“ „Smo res že v Albaniji?“ „Smo res že Balkan?“ „Smo res že pred potopom?“ vpijejo in vzdihujejo jugoslovanski listi v Ljubljani zaradi lakote in neznosnih balkanskih razmer. Oglejmo si malo, kako vzdihuje dr. Ravnihar („Slovenski Narod“ iz dne 23. marca) zaradi izdaje in mirovne pogodbe:

„Mog Bog, govorili so nam toliko lepih besed, mamila in vabila so nas blesteča gesla, da smo naivneži slepo verjeli. Govorili so, da morajo streti Nemčijo, ker hočejo poraziti v njej imperijalizem. A danes vemo, da so se borili le zato, da na mestu nemškega imperijalizma postavijo — svoj imperijalizem.“

Korošci! Ni pri nas enako? Ne govorijo nam Jugoslovani toliko lepih besed, ne mamijo in vabijo nas blesteča gesla? Ne pravijo in se bahajo, da bodo nas odrešili nemškega gospodstva, sužnosti? In ne bo prišel potem namesto svobode nove republike Avstrije jugoslovanski imperijalizem, v resnici nam vsem hudo trpinčujoča nas sužnost? Ničesar nismo se učili iz tega, kako so se Kranjci sami ogoljufali? Se hočemo zares tudi mi sami ogoljufati za našo življenje, za našo bodočnost? **Bodemo zares kot neumneži slepo verjeli lepim, gladkim besedam Jugoslovanov?**

Ne, zdaj ne in nikdar! Enotna in nerazdeljena ostane nerazdeljiva domovina naša, Koroška!

Jugoslovansko bratimstvo.

Na Koroškem, v zasedeni coni ni govora, ni lepih besed dovolj, kako srečni bi morali biti, da je prišla zdaj jugoslovanskim narodom edinost, zedinjenje od Karavank do grškega morja, z zvonečimi besedami se slavi lepo, ljubeče bratimstvo, z gorečo ljubeznijo objame menda eden drugega, oh, paradiz že na svetu!

Kako revna je ta edinost, kako siromaška ljubezen tega bratimstva v resnici! Dr. Ravnihar piše v „Slovenskem Narodu“, številka 68., pod napisom: „Defaitisti“, zelo zanimiv članek; zanimiv je že naslov, katerega zastopi med 10 morebiti, če gre visoke, en sam, da se to pravi: **razdiralci**. Ne upajo se več v zlati Jugoslaviji govoriti, da bi jih zastopil tudi kmet ali delavec. Huda jim prede.

„Kako medlo pišejo,“ pravi dr. Ravnihar, „časopisi o vsem, kar bi moralo nas vse združiti: o naši edinstveni državi, o enotnem narodu, o naši narodni dinastiji. Brez navdušenja, toliko kar morajo storiti ali pa da izgleda, kakor da so nekaj storili. Mržnja proti enotnosti države, proti vojni službi, proti dajanju sredstev za življenje države, celo proti srbstvu! In kaj smo morali vse čitati: korupcija je bilo še najmilejše očitjanje stari vladi. Sploh, koruptna je bila vsa prejšnja vlada; a ko je prišla na krmilo nova vlada, završalo je zopet v časopisju ter jo že vnaprej obdolžilo istega zločina. Kam vede to? Kaj nas ni nič sram pred zunanjim svetom? Kako nas bodo cenili in spoštovali? Sodeč po taki pisavi, ni med nami poštenega človeka. Kako moremo od zunaj pričakovati kredita, če sami vse sodimo najslabše.“

Na drugi strani omenjenega „Slovenskega Naroda“ bemo poročilo iz Sisaka: „Radič na delu! Na shodu v nekem

selu pri Sisku je zatrjeval Radič, da Hrvatska nima kralja in da se bo morala bodoča hrvatska republika urediti po vzoru ruske republike, samo, da bo v tej republiki vladal kmet meščanom in delavcem. Pozival je svoje pristaše, da naj za to vladanje pripravijo „korabače!“ Pod tem pa beremo: „Doli Jugoslavija, živila Velika Srbija! Po izvršenih občinskih volitvah v Zemunu je skupina radikalnih pristašev priredila ulično demonstracijo, pri kateri so klicali: Doli Jugoslavija, živila Velika Srbija! Ne vemo, doklej se bodo dogajale take nemile pojave, inspirane od neprijateljev naše nove države in našega narodnega jedinstva. Moramo konstatirati, da je mišljenje in čustvovanje onih politikov, ki so v Zagrebu priredili manifestacije, pri katerih se je klicalo: Doli Srbija, živila Velika Hrvatska! in onih, ki so v Zemunu vprizorili demonstracije, dogodki, ki se izpopolnujejo!“

„Rovarjanje proti naši državi!“ piše ljubljanski „Slovenec“ v številki 74. „Družba, ki se zbira v inozemstvu okoli Franka, Klobučariča in tovarišev, razvija sistematično, široko zasnovano agitacijo proti naši državi. V zvezi so z razkraljem Nikito in raznimi strankami v inozemstvu, zlasti pa v Italiji. Dobivajo od njih denar, agente, detektive in vsa druga sredstvo, ki so potrebna za propagando.“

Eden trga na eni, drugi na drugi strani tega „edinstva“, tega lepega jugoslovanskega „bratimstva“. Ali sramujejo so vsi, odkritosrčno si poveti; tu je razpoklina, tam tudi, tam zopet — — —, sramujejo se priznati, da je postalo iz te Jugoslavije neka spaka, ko so s tahim hrumom in takim šumenjem slavili njen porod. A kaj pomaga to vse? Kaj pomaga, da tudi vlada ne vidi, kako stoji stvar v resnici? Da princ regent Alexander od ten razpoklin svoje „Velike Srbije“ ničesar neče videti in vedeti, je razumljivo. Tudi zadnji avstrijski cesar do zadnjega ni hotel verjeti, da mu je vse izpodletelo iz rok, da ni več cesar, da se povali krona njegova v prah . . .

Kaj nam pripoveduje Kljukec (Korošec)?

Dve poti ubira ljubi naš Kljukec, da bi izbil nam slovenskim Korošcem misel na glavno mesto naše dežele Celovec: Ene strani zasramuje Celovec, da bi ne mislili toliko na mesto, druge strani nam ga pa obljubuje: „Mora za Jugoslavijo glasovati!“ To vse pa v eni sapi! V isti eni sapi, v enem stavku trdi: „Mi te ne potrebujemo, idi kamor hočeš!“ in „Brez nas ne more živeti!“

Kako potrebujemo Celovec, vemo Slovenci sami. Radi bi le vedeli, kje so kranjski hujskači pobrali tega „Koroščevega“ šribarja, ki se mora tako pridno lagati, da še ni imel časa izvedeti, da je v Ljubljani leta 1919, izhajal spis — sicer v francoskem jeziku, katerega sirotej gvišno ne zastopi — jugoslovanskega politika. Ta imenuje Celovec **glavni trg, edino in naravno središče**, katero slovenski Korošci **brezpo- gojno potrebujejo**. „Korošec“ se vedé laže, ko trdi: „Celovec brez nas ne more živeti, mi pa popolnoma lahko!“ Ravno tako „lahko“ za nas to ni, ljubi šribar; za te morebiti, ko ti Celovec nič drugega ni, kakor krava, katero molzeš in sicer se tem, da dobiš za tvoja sramotna spisa o njem — dobro plačila. Čudno se nam zdi le to, da v Velikovecu ne vedó, kaj imajo Celovčani jesti, v Ljubljani pa čisto natanko. Po velikovskem Kljukcu je v Celovcu že davna lakota, nobenega človeka bi prav za prav ne moglo več biti, vsi bi že davno morali pocrkati. Čuda, pa čuda! Še eden ni umrl zaradi tvoje izmišljene „lakote“ Kljukec. To si izmislil za Korošce le zato, da bi lajal: „Vidite, Celovec prosi za Jugoslavijo! Celovec je naš! Kaj hočete še? Glasujte torej za blaženo Jugoslavijo!“ Ah ne! Veš, kaj je pisal nek dr. P. v „Slovenskem Narodu“ od dne 23. marca t. l.? Da se ti vsaj malo zvedri v tvoji buči,

v kateri menda ni več možganov, kakor jih ima vsaka ciba, ti podamo del tega spisa:

„Če kdo misli, da bo mesto Celovec ali Beljak pristopilo vsled pomanjkanja živil k Jugoslaviji, ta se moti pošteno. Res je draginja za živila v teh mestih, a dobi se le še vse, tako da ni čutiti pomanjkanja. To mi je prav dobro znano. Dobijo od Lahov mast, moko, olje in riž. Dan na dan gredo polni vlaki lesa in železa skozi Podklošter na Trbiž in ne prazni nazaj. Avstrija da Lahom les in železo, za to dobijo potrebna živila, a ne pomaranč, fig in rožičev kakor Slovenci“ (Kranjci).

To nas oprostí vsake daljše besede. Navedli smo besede Kranjca, da nikdo ne more reči, mi se bahamo. Z nami pač ni dobro zobati črešnje, kaj, Kljukec?! No, no, le počakaj, prišlo bo še huji!

„Celovec sili pod Jugoslavijo,“ vpije z velikimi buhštabi začetka svoje 18. številki Klukec. „Korošec“, ti v nedeljo, dne 11. t. m. ni kar bučalo v glavi? Pa ne od tega, da bi Celovec „silil“ pod tvojo Jugoslavijo, ki jo imenujejo ljubljanski listi sami, „raztrgano, lačno in izmozgano“, o ne, ampak ker je Celovec tako ogorčeno zavrnil vse jugoslovanske laži. Opozorimo te uslužno, da je zropotala tvojo hišica, ki si si jo mislil zezidati iz koroških solz, koroškega potu in koroškega denarja, zopet vkup, da se ne da več postaviti. Oprostí naše sledeče poročilo:

Za svobodo Koroške!

Nikoli še ni se vršila v glavnem mestu naše dežele tako velikanska izjava splošnega ljudskega mnenja in ljudske volje, kot smo jo v nedeljo na Novem „pvacu“ v Celovcu doživeli. Tisoči in tisoči iz mesta in dežele so se bili zbrali, da bi v vzvišujoči složnosti ugovarjali in zavrnilo jugoslovansko prevzetnost, jugoslovanske hinavske ponudbe in predrzno tuje poželjenje po naši deželi.

Če so tedna in meseca razširjali jugoslovanski listi vedé lažljivo in izmišljeno poročilo, da stopi Celovec na stran države SHS in da je že čisto gotovo, da bo glasoval Celovec kakor cela cona A pri ljudskem glasovanju za Jugoslavijo, so zdaj vse nade, ki so jih jugoslovanski lažniki na to stavili, — fuč! Ta „bela nedelja“ leta 1920. bo v zgodovini Koroške vedno mejnik ostala. Tako složno kakor ta izjava Celoveca, enako soglasno bo tudi ljudsko glasovanje ne samo v Celovcu, ampak v celi coni B, če bi sploh prišlo do glasovanja. Mi ne postavljamo hišice iz kart — to prepustimo jugoslovanskim prenapetnežem —, če upamo, da sploh ne bo treba glasovanja v coni B, ker se bo prej že cona A izrekla za enotno, nerazdeljeno Koroško!

Že zgodaj, ob krasnem vremenu, so se od vseh strani zbirali na stotine ljudi. Vse hiše okoli pvaca so bile z banderami okrašene. Nasproti „Rainerhof-a“ pred lintvornom so se bila pevska in telovadna društva z banderami vrstila. Strmine Karavank so lesketale v belem snegu, ki nam še kaže moč mrzle zime, na poganjajoča naša drevesa in gledale na ljudstvo, ki hoče biti prosto, prosto vsakega jarma tujecev — zatiralecev. Balkon „Rainerhof-a“, na katerega je prišel razen govornikov cel občinski svet, je bil z jelovim dračjem, večjimi in manjšimi banderami lepo okrašen. Bolj da se je bližala ura začetka, bolj se je polnil pvac. Natlačeno so stali ljudi, ko je otvoril „Männergesangverein“ z geslom:

„Vom Tal bis an die Gletscherwand
Tön' deutsches Lied im Kärntnerland!“

in s pesmijo: „Das treue deutsche Herz“ zborovanje. „Heil!“ — kar je naše „Živijo!“ — je zadonelo iz tisočih in tisočih ust.

Namestnik župana g. Pressien je razložil namen shoda in zavrnil z živimi besedami v imenu mesta in socialdemokratske stranke jugoslovansko sovraštvo. Za okolico Celoveca je govoril g. Scheliebnig iz Gospesvete o složnosti kmetskega prebivalstva v brambi proti jugoslovanske zahtve. Potem je g. knezošk, duh. svetnik Schader z navdušenim govorom, katerega je velikokrat ljudstvo s pohvalo in odobrenjem ustavila, klical jugoslovanskim mogočnikom „Roke proč od Koroške!“ Poslanec dr. Dörflinger, načelnik (obman) nemško-demokratske stranke, je slikal po izvrstnem govoru velikansko kulturo, ki se nikdar ne ukloni srbskemu jarmu, in pridobil si enako burno pohvalo kakor govornik narodno-

socialistične stranke, g. Denk. V imenu beguncev je beloglavi župan Žihpolj, g. Lutschovnik izrazil hvalo beguncev sodeželanom: Med burno pritrditvo je javno prebral občinski svetnik Klein sledeč sklep:

„Danešnje zborovanje Korošcev cone B iz dne 11. aprila 1920 zavrne enoglasno brez razlike stanu in stranke z vsa ogorčenostjo jugoslovanske laži propagande, da želi celovško prebivalstvo združenje z Jugoslavijo. Jugoslovanske lažnjive trditve o glasovalni coni B in posebno o glavnem mestu dežele, Celovec, imajo le ta namen, slepiti v južni glasovalni coni naše rojake, ker jih le tako morejo zase pridobiti.

„Današnje zborovanje pribije, da se bo držal Celovec kot sree Koroške slej kot prej neupogljivo v popolni zvestobi koroške domovine in ljudovlade Avstrije. Smešne jugoslovanske vabljlive ponudbe odločno zavrne.

„Bodočnost Celovca je že določena! Vsekako bo ostal pri Koroški in avstrijski republiki. K temu sklepu nas ženejo ne samo naša srea, temveč tudi vsa gospodarska in politična premišljevanja. Samo prosta, nerazdeljena Koroška je nam porok, nam zajamči nove boljše čase in mirno razvijanje naše dežele.

„Silna jugoslovanska požrešljivost je donesla Koroški samo na novo nepotrebno nesrečo in bedo. Goreče želi celo prebivalstvo Koroške, da se konečno oprostí dežela jugoslovanskega nasilstva. Znano je zborovanju, da odkloni tudi prevladajoča večina prebivalstva cone A jugoslovansko gospodarijo in da nič noče vedeti o razcepitvi naše domovine.

„Danes zbrano prebivalstvo Celovca in cone B pozdravi vse rojake cone A najsrčneje v gotovi zavesti, da bo v kratkem dan prostega ljudskega glasovanja

vse Korošce

na novo zedinil kot zveste rojake.“

Burna pritrditev na to, tisočine, ki so stale v bliščem solncu spomladi, so vzdignile roke proti nebu in obljubili zvestobo do domovine. Nepozaben ostane ta dan, nepozaben posebno onim, ki pomislijo, da je 25. aprila leto, ko so Jugoslovani mesto Celovec oklenili z zavratnim napodom kot začetek sužnosti, namenjene pridnemu koroškemu ljudstvu. Takrat so branili hrabro in junaško Korošci domovino, priborili si in deželi pravico samodoločbe.

Tako globoko je seglo zborovanje navzočim v srea, da so se nekaterim ženskam polile solze, ko je končno zadonela pesem:

„Dort, wo Tirol an Salzburg grenzt“,

Naj je to veliko, lepo zborovanje tudi vsem našim zatiranim rojakom cone A znamenje, katero jim za gotovo obljubi, da dan rešitve ni daleč. Ne bo več trajalo dolgo, in združili se bodo na novo v Celovcu-Korošci vsi, tudi oni zdaj imenovane cone A, a ne več k brambi, ampak k slovesnosti po ljudskem glasovanju, ki bo dalo Korošcem svojo Koroško zopet prosto, nerazdeljeno!

Novega v Jugoslaviji.

Po jugoslovanskih listih.

„Jugoslavija“, številka 74: „Narodno predstavništvo zopet nesklepčno. Blamaža vlade! Današnja seja nar. predstavništva pomenja za vlado skrajno polomijo in blamažo. Navzočih je bilo tako malo poslancev, da se je otvoritev seje dolgo zavlekla. Ko pa je naposled predsednik sejo vendar moral otvoriti, se je konstatiralo, da se je udeležilo seje celih 15 (petnajst!) poslancev. Zbornica se je takoj odgodila . . . Drugi sede po kavarnah in gonijo visoko politiko za ministrska korita. Ljudstvo pa preklinja svoje zastopstvo, ljudstvo revolucijonira in se navdušuje za sovjete! Kje je sila, da reši državo! Današnje neljudsko zastopstvo je ne bo!“

„Slovenski Narod“, številka 74: „Dezertjerji, ki nam delajo sramoto! Iz Kragujevača nam pišejo: Tu se je osnovala topničarska podčastniška šola (opomba: Artillerie-Unteroffiziers-Schule), v katero je bilo sprejetih tudi več slovenskih mladeničev, ki so se prostovoljno javili v šolo. Vendar pa se je našlo med njimi par izmečkov, ki so pljunili na svojo vojaško čast in pobegnili: Anton Penoz, Anton Jankovič, Anton Jakoučič, Anton Tombah in Fran Obrán.“ (Prostovoljno so se omenjeni javili za šolo doli v Srbiji in vendar ni jim

bilo mogoče, pretrpeti v tuji jim deželi. „Slovenski Narod“ kar pljuva na nje in ne ve, kako jim je bilo pri srcu, kako dolgo so nosili boleost v srcu s seboj, prej da so pobegnili. Kako bi bilo še-le nam Korošcem, ko bi morali doli v Srbijo k vojakom, služiti dolga leta v tujini, ne videti domačih dolin in ne gor, ne slišati ljube domače govornice!

„Jugoslavija“, številka 75: „**Najostrejši boj proti Protičevi vladi.** Poslanec dr. Smodlaka je v imenu izvenstrankarskega parlamentarnega kluba obvestil min. preds. nar. predst. dr. Pavloviča, da so se nevtralni poslanci uverili, da onemogočujejo sporazum izključno vladne stranke, so sklenili, da bodo podpirali demokratsko stranko v njenem boju proti vladi in začeli tudi s svoje stranke najostrejši boj proti Protič-Koroševem kabinetu. Vladi ne bodo več onemogočali kvoruma (število, ki je treba veljavnemu sklepu).“

Gjudsko glasovanje na Črnogorskem. Antanta je sklenila, da dá Črnogorski pravico, ali hoče biti samostojna ali pa se združiti z Jugoslavijo.

„Slovenski Narod“ (številka 67): „**Trgovina nima za ozadje lastne industrije,** nima niti namena, da bi se produktivnost vsaj polagoma in s sukcesivnim napredovanjem ustvarjala.“ (Zelo važno za nas Korošce! Najboljši odgovor na lajanje jugoslovanskih hujskačev.)

„Naprej“ (številka 73.) objavi na prvem mestu **pismo iz Beograda,** v katerem se označi jugoslovanska vlada. Beremo: „Kaj to tudni ni zanimiv donesek za spoznavanje sedanje vlade?! Da, mnogo je že **gnilega** v državi Jugoslaviji, moramo reči.“ Prav odkritosrečno za nas koroške Slovence povedano!

„Naprej“ (ista številka): „**Gospod dr. Korošec, kje je korupcija?** Sedanje Protič-Koroševa vlada je te dni izdala vse polno izvoznice (Ausfuhrbewilligung). Tako je dobil Dušan Srškič iz Sarajeva, brat sedanjega radikalnega bosanskega predsednika dr. Mil. Srškiča izvoznico za deset vagonov koruze (turščice). — Djordje Jovanovič, zet bosanskega presidenta je dobil tudi izvoznico za deset vagonov koruze. Aleksa Marković, vodje srbskih radikalcev, je dobil tudi izvoznico za deset vagonov koruze itd. itd. — „Večerni List“, „Slovenec“ e tutti quanti, kje ste, da udarite po dr. Koroševu korupcijski vladi? Izdajanje izvoznice bratom, zetom in tastom je vendar korupcija prve vrste?!“

„Naprej“ (ista številka): „**Balkanske navade** v „Vnovčevalnici“. V Ljubljani se je otvorila svoječasno prodajalna „Vnovčevalnice za mast in živino“, ki naj bi bila tako nekaka ljudska šarkuterija, kjer naj bi se dobivalo dobro blago za solidne cene. Cene so res nekaj nižje, zato je pa blago vse drugo kot prvovrstno. Zato je vnovčevalnica že davno deklarirana in „boljši sloji“ ne hodijo že davno več tja napravljat riskantnih kupov s smrdljivimi kračami ali slezastimi safaladi. Za reveže in tiste, ki se jim po svojih gospodarskih močeh sumljivo bližajo, je pa itak vse dobro: revež si ne more pomagati, in če tudi za svoj trdo pridelani in prisluženi denar kupi za svoj lačen želodec kos špeha ali klobase, ostane berač, kateremu se prav malo daje v bogajme. Da pa ne pride iz te zavestih in da se ga vedno spominja na to razmerje, skrbi po svoji obliki naravnost izbrani prodajalni personal vnovčevalnice. Uslužne besede sploh ne slišiš nikdar: prodajalka zarenči nekaj nate, te ošteje, če ji nisi dovolj hiter in ti končno vrže odresani kos na tako sirov način pred te, kakor se komaj psu vrže obrana kost. Ton se vrh tega še ravna po tvoji obleki; boljši napravljani imajo v njenih očeh prednost; brez trdega klobuka ali brez boe pa ne hodi pred njen prestol. To so razmere, ki so menda nemogoče celo v gostoljubni Albaniji!“

„Jugoslavija“ (številka 79.): „**Cene v Nemčiji in pri nas.** V okolici Breslave v Nemčiji, ki je navezana na izvoz iz inozemstva (Ausland) so cene sledeče: kg govedine 1,20 K, kg svinjetine 16 K, kg masti 20,80 K, kg masla 23,20 K, kg bele moke 4,80 K, kg riža (Reis) 8 K, jajce po 1,20 K, perotnina (živa) kg 16 K, 1 l petroleja 2,88 K, par moških čevljev 100 do 160 K, kg sladkorja 2,80 K, kg kave (kafe) 25,60 K. Če primerjamo te cene z našimi, vidimo tako ogromno razliko, da človeka kar popade strah!“

Raznotera poročila smo Vam podali o razmerah blažene, zlate Jugoslavije, zdaj pa pomislite!

Iz zasedenega okrožja.

Pliberk.

Izmenjava denarja je prava ravbarija jugoslovanske države na aržate Korošcev. Posestniku g. Kraut v Bistrici so odvzeli 30.000 K, ker bi bile neveljavne, Metnitzu v Pliberku so ovrgli 3000 K, Kanau fu v Dobu 1000 K, več tisoč Lahou nigu v Prevaljah in Krischnigu. Kako Jugoslavlani pri izmen, javi postopajo, bi vsak človek imel za nemogoče v kulturni državi. In kakor se vidi, gre največji del odvzetega denarja v aržate uradnikov. Prebivalstvo že skoro denarja nima več. Najprve smo izgubili pri kolkovanju 20 % našega denarja. „Korošec“ in „Mir“ sta se lagala, da bo vse bolj doberkup. Nasprotno pa je nastalo dražje. Pri novi izmenjavi moramo $\frac{3}{4}$ našega denarja dati za srbski dinar. „Korošec“ je nam pravil, „en dinar = ena krona“. Ki še zna brati, vé iz poročil kurzov (veljave) denarja, da je srbski dinar samo 3 K 20 vin. Kdo naredi potem „kšefte“? Zopet srbska država in uradniki. Ubogemu ljudstvu pa se vzame takorekoč poslednji denar! Vemo vsi, da v Belgradu za srbski dinar ne dobiš toliko kakor pri nas tukaj za eno krono. Mišljenje ljudi je povsem proti Jugoslaviji. Zdaj, ko gre za denar in le vselej za denar, se odpirajo tudi najhujšim požeruhom Nemcev v Smihelu očesa, tako da že kolnejo: „O ti frdamana Jugoslavija!“ Čuše pa želijo vsi na Kranjsko nazaj.

Labod.

Dne 9. marca so srbske straže na demarkacijski liniji starega, revnega berača preteple. Tudi za berače bi bila meja.

Pred kratkem je hotel nek gospod, ki je imel dovoljenja od jugoslovanskega konzulata v Gradcu, demark. linijo pri Altachervirtu prekoračiti. Straži je pokazal dovoljenje; že andohtjo je hotel Srb pismo brati. Prišel je drugi, prišel je tretji, štirti, peti in šesti naših „rešiteljev“, brati pa noben ni znal. Gospod ni smel v zasedeno cono in čakal do drugega dne, dokler ni prišel oficir in mu dovolil, da prekorači linijo.

Zupnik Umlauf, ki je Čeh, da gospodarsko poslopje farovža demolirat. Stene da raztrgati in porabi brune za drve. Zakaj to? Hočejo svojo slabo jezo pred njih odhodom hujskači iztresti na poslopih?

Važenberk. (Kdo krade?)

V Podgorjah je posestniku p. d. Želnik, g. Kuscher na enkrat gonilni jermen k motorju zmanjkal. Jugoslovanski vahitmeister v Tinjah je rekel na to: „Tega so zopet folksverovci iz Celovca krivi!“ Želnik je videl, da žandarji nočejo iskati in pripovedoval g. Perkonigu v Velikovecu o tatvini. Res prideta kratki čas na to dva jugosl. vojaka in hotela jermen prodati. Pred nekimi dni sta bila pri Želniku slamo dobila in skratka jermen odrezala in s seboj vzela. Perkonig je kar poklical žandarje, ki so peljali naša „rešitelja“ v zapor.

Velikovec.

Marca so imeli tukaj jugoslovanski učitelji shod za ustanovo nove družbe. Za načelnika (Obmann) so mislili učitelja Magerla, izvoliti, ki je tudi urednik smešnega „Korošca“. Magerl pa je odklonil in rekel, po glasovanju še le prevzame. Nato so menda vsi zavpili: „Ja, po ljudskem glasovanju moramo tako vsi izginiti!“ — Tako torej je upanje Jugoslovancev samih. Kdo bi jim ne verjel?!

Borovlje.

Letaki in zasramovalni spisi „Korošca“ in „Drauposti“ bi naj delavcem in kmetom vzelo sočustvo z nemško-avstrijsko republiko. Z oddajo premoženja hočejo nas strašiti. Vse za stonj. Nam je dobro znano, da vlada v Avstriji prosto ljudstvo po svojih svobodno voljenih poslancih. V tej prosti ljudski državi — kar pod silno pestjo SHS na nobeno stran nismo občutili, še manj pa videli — je zares ljudska volja odločilna. Oddaja premoženja bo vpeljana za vojne dobičkarje in milijonere. Ti bodo morali plačati dolgove. Delavec, kmet, majhni ali srednji trgovec in rokodelc se te oddaje ne boji. Mislimo, da je le pravično, če vzame ljudstvo nepotreben denar temu, ki si je med vojsko milijone „zaslužil“. (Opomba: Enkrat smo že barali „Korošca“, ali se mu zdi bolj pravično, ko bi oddal kmet tavžentarje, milijoner pa morebiti neke kronce, ker tako laja.) Proti oddaji premoženja vpijejo zdaj še sami milijoneri in vojni dobičkarji. Če torej „Draupost“ iz dne 23. marca t. l.

nekega „klarsehenden Klagenfurter“ (ki pa v Vetrinju sedi) pusti tožiti o oddaji, izvidimo le, na kateri strani stoji, na strani ljudstva ne! In kakšna je ta stvar v Jugoslaviji? „Draupost“, „Mir“ in „Korošec“ so kakor noj (Strauß): Vtikajo glave v avstrijske razmere, da bi ne videli žalostne, neznosne jugoslovanske. V državi SHS so vzeli že dvakrat oddajo premoženja, tako nujno je potrebovala denar. Prve so vzeli 20 % od kron, navrh pa še $\frac{3}{4}$ vsega kronskega premoženja z izmenjavo 1:4. Koliko je ostalo potem od krone? Skoro ničesar! Kako dobro je bila ta oddaja izmišljena, koga je potrofila? Ne velikoglavce in ne bogatince, ne vojne dobičkarje, ne grofe in barone, ampak ravno majhne ljudi. Oni so si kupili že prej tuj denar ali akcije ali posestva. So ti oddali od tega tudi 20 % in potem še $\frac{3}{4}$? Mi ne vemo nič od tega. Jasno vidimo: V Avstriji naloži prosto ljudstvo oddajo in davke milijonerom in vojnim dobičkarjem, v državi SHS pa držijo ravno ti svoje aržete „fest“ v klop, revno, ubogo ljudstvo more zato oddaje premoženja plačevati. V Avstriji bi rekli: oddaja premoženja, v Jugoslaviji se pa pravi: kolkovanje ali izmenjava bankovcev!

Pliberk.

Pred kratkim je aretiral vahtmeister Pucher Brisnika, ga oklofal in tepel s kopitom puške. Zaprli so ga na 24 ur. Vzrok teh sirovosti je: Imajo ga na sumu, da se je udeležil streljanja pri Vogrčah (Rinkenberga). — Kaj je to spet komedija? Je-li ostalo jugoslovanskim oblastvom v Pliberku tako neznan, da je usmrtila takrat žandarmerija infanteriska krogla, in ne iz revolverja? Kdo pa bi imel puške, ki so vendar vse pobrane? Žandarmerija je usmrtil njegov lasten „hraber“ tovariš, ki jo je takoj popihal, ko je zavidel „barabe“, katere bi imel popasti. Ne vedé kam, je streljal v temo in krogla je zadela svojega tovariša. Zakaj bi zdaj naj trpeli Korošci pliberškega okraja?!

Pliberk. (Kaj pomeni to?)

Občinski sekretar Čeh, požeruh Nemcev, je končno Pliberk zapustil in si zagotovil bolj gotovo službo na Spodnjostajerskem. Za naše prebivalstvo ena truta-mora manj!

Pred kratkem je poročal lažnjivi „Korošec“, da so v Avstriji silne rekvizicije in da so toliko kmetov žandarji postrelili. Namenoma zamenja streljanje doli v Banatu, kjer so Srbi tamošnje Švabe silili k vojakom z razmerami v Avstriji in predstavlja Korošcem srbsko klanje človekov, kakor da bi se zgodilo v Avstriji. — Franc Potočnik, virt k „Junaku Margarju“, se je izrazil: „Nemški jezik in vse, kar je nemško, se mora popolnoma zatreti“. No, no, ljubi naš! Služil si svojčas pri „Sandwirt“-u v Celovcu in zaslužil toliko, da si si mogel današnje posestvo kupiti. Zakaj nisi šel takrat hitro in takoj na Kranjsko? Potočnik, potekel po tudi tvoj potok!

Hodiše.

SHS vojaščina odide končno, kranjska žandarmerija in financarji bodo šli za njo. Jugoslovani uvidijo, da se ljudstvo ne da za nos voziti. Prosto se pojejo koroške pesmi, mišljenje je bolj in bolj za svobodno Koroško.

Ruda.

Direktor D. iz F. je bil v Nemčiji, da bi si kupil mašine za fabriko. Vprašal je, v katerem denarju bi naj plačal. Nемец mu reče: „Vse enako, v dinarih, jugoslovanskih ali nemško-avstrijskih kronah, vse po kurzu 56 (od nemške marke). Direktor D. je bil čisto pobit in rekel, da je zdaj v Jugoslaviji izmenjava kron v dinarje v razmerju 4:1. Nemški fabrikant pa odgovori: „Zakaj se date od Srbov tako ogoljufati! Za dinar nikako ne dobim več kakor za krono in cela jugoslovanska denarna reforma ni nič drugega kakor ravbarija Srbov na premoženje „osvobojenih“ narodov“.

Djekše.

Se nikoli niso pri nas toliko ljudi peljali v zapor, kakor zdaj pod gospodarjo havptmana Simoniča, to pa brez vsega uma in ne da bi kaj zakrivili. Nikoli pa tudi ni bilo toliko tatvin in vlomov od strani jugoslovanske vojaščine. Nedolžni ljudje se občutijo kot v neki ptičnici ujeti. Ta gospod Simonič s svojo kompanijo je res dobrotnik Korošcev. Dokazano je, da je zravbal korporal Cerjanc (prej 9., zdaj 4. komp.) lansko leto na Koroškem pri raznih ljudeh 130.000 kron. Nekí virtinji je

izpil celo vino in virtinjo in hčerko posilil. Od 1. decembra minulega leta je ta kompanija na „patrolah“ pokradla v Atavesi 50 kg jabolkov, tri „ruksake“ hrušč, 1 hlače, 1 ruto za glavo (hadrc), 25 jajcev; v Thalenstein-u 50 litrov bencina, jabolke in tobak za cigarete. Razen tega je vlomila ta čedna kompanija pri nekem ubogem šustarju v hram in ga okradla za 50 litrov mošta. Pri Witternig-u v Hudem kraju 4 srajc (čiklov). Ubogi mamki so okradli kar na poti 1 kg masti in 9 jajc, v Ošenici gonilni jermen (Treibriemen), v Galiciji 1 kofer oblek in 1 par črevljev; v Tinjah pri kmetih 9 sraje, spodnje hlače in rjuhe; v Šmihelu šunkne, 20 klobas in perilo; v Šmarjeti konjsko opravo. SHS vojaščina je za nas obena naloga. Posebno se je pri teh ravbarijah skazal fanatičen korporal Levičnik. Havptmann Simonič dobro ve, katere vojake mora dati h kmetom, ki mislijo koroško. — In za tako nesramno gospodarjo bi naj mi Djekšani glasovali! Sveta devica Marija! Glasovali za jugoslovanske svinje — samopašnike in pravico pri teh oblastih!

Na kvatembr-nedeljo je hotel korporal jugoslovanske straže pri Brunner-ju Micijo, hčerko posestnika Lessiak-a p. d. Vesovnik posiliti. Hrabro dekle pa se je branilo z vso močjo in plunila na svinjo. Z grožnjami in psovanjem, je zapustil korporal hišo. Soboto navrh pa je prišel z drugim vojakom in peljal Micijo pred komandanta Simoniča. Obtožil jo je vojak zaradi „žaljenja“ jugoslovanske vojaščine; na 29. marc je dobila poziv na Velikovec. Dekle pa je vedelo, da pri jugoslovanskih oblasti ni pravice, moralo je črez demarkacijsko linijo pobegniti.

Tinje.

Med Jugoslovani v Tinjah je — kakor se vidi — minulo zaupanje drug drugemu. Gerent toži, da mu oblasti ne zaupajo več. Učitelj Križaj nosi vedno občinski stampilj s seboj, da tudi gerent ničesar ne more sam napraviti. Občinska sluga (Gemeindediener) je pustil svojo službo. Žandarmerija je pri Posluhu postavila nočno stražo, ker bi se tam Korošci zbirali. Cele Tinje se smejo. Vsi berejo radi koroške liste „Koroško Korošcem“ in „Landsmannschaft“. „Narodni svet“ se je v tajni seji posvetoval, kako bi dobil „falota“ v pest, ki razširja koroške spise. Vsi poskusi pa nič niso pomagali.

Borovlje.

Še vselej postaja mišljenje naših ljudi od dneva do dneva boljše v Avstrijo. Kakor povsod drugod se pojejo prosto koroške pesmi, znamenje, da bodo kmalu padle verige, s katerimi so nas Jugoslovani vezali, na tla. Pri frizerju so kranjske uradnike (Beamten) „fest predvzeli“. Slišalo se je: „Kranjski cotlni, le glejte, da pridete črez Karavanke. Še vselej niste uvideli, da hočemo ostati Korošci? Vaša „Herrlichkeit“ gre za vse ceite h koncu!“ itd. Kranjci se še zgenili niso. Zdaj vsaj že bolj prosto moremo govoriti. Z raznimj strašili ni nič več! — Dr. Mischitz (ali Mišic?) je rekel svoji sestri, da naj v hartlnu sadi le solato in jaro prikuho, kajti: Ne vem, kako bo v nekih mesecih.

Grebinj.

Z hrano je vselej bolj slabo. Kje je, kje ostane zlata Jugoslavija? K Veliki noči ni bilo bele moke. Po treh mesecih smo dobili zopet enkrat cukar, na osebo $\frac{1}{4}$ kg. Šola se ne spoštuje več, cel teater je že. Učiteljice se z vojaki upijanijo, da jih morajo peljati domov.

Soboto pred Veliko nočjo je priredil velik del Grebinjčanov v Stari vesi „Osterfeier“. Lušno je bilo, peli so koroške pesmi, kmalu pa sta prišla dva vojaška policista in ukazala zbrani množici — v roki revolver —, pogasiti ogenj, pet minut je časa in iti narazen. Odgovor Korošcev je bil: „Vom Tal bis an die Gletscherwand“. Policistoma se je pobesil nos, kaj hočeta? Sla sta. Na Veliko noč je bil izlet k Birnbaumer-ju, peli so zopet pesmi koroške. — 5. t. m. so šli z rožami okrašeni vozovi iz Vovbr po begunce na demarkacijsko linijo k Birnbaumer-ju. Jugoslovanski vojaki pa so napadli Vovbrčane in potrgali kras od konjev in vozov. Grebinjčani so hoteli pokončno Vovbrčane srčno pozdravit, vse pa, ki so se zdaj vrnili domov, niso peljali črez pvac, temveč zadi okoli kakor ujetnike. Grebinjčani in Vovbrčani razvidimo zopet na novo, da nam v Jugoslaviji nikoli ne bo sijalo solnce svobode, ampak le v Avstriji.